

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/617/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244607
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1111244607.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Milana Chalupku, v právnej veci navrhovateľky: F. G., Z.. XX. XX. XXXX, bytom X. F. X, Ž., zast. advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s.r.o., IČO: 35 955 341, Radlinského č. 2, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika zast. Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o náhradu škody 4.914,72 Eur s príslušenstvom, na odvolania navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 13. mája 2014, č. k. 15C/194/2011-201 a proti uzneseniu zo dňa 25. júna 2014, č. k. 15C/194/2011-224, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 25. 06. 2014, č. k. 15C/194/2011-224 **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala zaplataenia sumy 4.914,72 Eur s príslušenstvom, titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE (ďalej len PDSI alebo Družstvo) a obchodníka s cennými papiermi (ďalej len obchodník s CP alebo OCP). Súčasne uvedeným rozsudkom súd zamietol návrh navrhovateľky na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Vychádzal zo stavu, že navrhovateľka ako členka Družstva vložila do Družstva členský vklad, a jej členstvo zaniklo rozhodnutím predstavenstva Družstva k 30. 03. 2011, čím jej vznikol nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 2.979,93 Eur. Úrad pre finančný trh (ďalej len "úrad") rozhodnutím zo dňa 21. 03. 2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo o schválenie jeho dodatku. Úrad oboznámil Družstvo v upozornení zo dňa 13. 05. 2003 s podmienkami pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z. z. a zároveň Družstvo upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 02. 06. 2008 uzavrelo Družstvo s OCP Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa OCP ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio

Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. OCP sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8% ročne.

Investíciami vloženými do Družstva, ktoré tvorili vklady členov Družstva mal právo disponovať výhradne Capital Invest, o.c.p. a to na základe zmluvy o riadení portfólia, z ktorej vyplývali práva a povinnosti zmluvných strán, uzatvorenej medzi Obchodníkom s CP a Družstvom. Zmluva bola ukončená zo strany Obchodníka s CP výpoveďou z 30.03.2010. Po zániku záväzkového vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s CP, sa Družstvo domáhalo svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy voči Obchodníkovi s CP rôznymi žiadosťami a výzvami na zaplatenie dlžných súm, ale nie súdnou cestou. Družstvo finančné prostriedky, ktoré získalo od svojich členov neposkytovalo OCP na základe zmluvy, v ktorej by bola špecifikovaná výška poskytnutej sumy, ale zamestnanci OCP priamo disponovali s peniazmi Družstva na základe súhlasu udeleného Družstvom.

Na základe prospektu investície schváleného Úradom pre finančný trh UTF -002/2002/ SPI z 21.03.2002, bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Prospekt investície bol informačným dokumentom, z obsahu ktorého investori získavali informácie pre ich investičné rozhodnutie.

Zo Zmluvy o zriadení portfólia z 02.06.2008 vyplývalo založenie zmluvného vzťahu medzi Družstvom a OCP CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. Predmetná zmluva bola OCP vypovedaná listom z 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Po tomto úkone Družstvo listom z 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. V tomto čase Družstvo však nepodalo žalobu voči OCP o náhradu škody, ale žiadalo NBS aby situáciu riešila.

Zo zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa konštatoval, že do 01.06.2010 Národná banka Slovenska (ďalej len NBS), ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh, v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch postupovali správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo NBS povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplývali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva a ani po rokovaní so štatutárom Družstva, ako aj s ostatnými štatutármi dcérskych spoločností družstva. Obsah prerokovaných skutkových okolností o činnosti Družstva mal súd preukázaný zo zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí v činnosti družstiev z 24.08.2007. Družstvo dňa 10.10.2007 doručilo NBS list s tým, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh z dôvodov v liste špecifikovaných. Družstvo sa vyjadrilo k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, že vtedajší stav zodpovedal dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDINGU, a.s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami. Podľa názoru Družstva, narušenie tohto systému by mohlo uvedeným spoločnostiam spôsobiť značné škody aj na náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu a jeho dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ktorých emitentami by boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI HOLDING, a.s.. Družstvo zdôraznilo, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä dobrou investičnou stratégiou družstiev, pričom bola vyslovená obava, že jej zmenou by mohlo prísť k ich ohrozeniu, resp. narušeniu dôveryhodnosti družstiev, ak by nebolo naďalej zo strany ich členov možné, aby jednotlivé družstvá boli naďalej schopné plniť svoje záväzky. Za vyše päťročné obdobie pôsobenia družstiev na slovenskom finančnom trhu nebola evidovaná ani jedna sťažnosť zo strany členov družstiev a taktiež družstvám nebolo zrejmé, že by NBS disponovala nejakou sťažnosťou voči jednotlivým družstvám. Družstvo až listom doručeným NBS dňa 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. potom, čo mu OCP vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporcu mal súd preukázané, že NBS vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u OCP dohľad na mieste. NBS v tomto období vyzvala listom z 20.04.2010 Družstvo, aby predĺžilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže NBS zistila, že podstatná

časť prospektu investície sa stala neaktuálna. Z listinných dôkazov mal súd tiež za preukázané, že Družstvo predložilo NBS dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Týmto bolo začaté konanie, ktoré bolo podľa § 21ods.1 písm. a) zákona č.747/2004 Z.z. prerušené rozhodnutím OPK-5664/1-2/2010 z 10.05.2010 na čas, kedy Družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd nedostatky žiadosti neodstránilo, v dôsledku čoho NBS rozhodnutím OPK -5664/1-5/2010 z 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k prospektu investície, zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady NBS číslo GUV-1744/2010 z 08.12.2010, právoplatným 16.12.2010. NBS súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. za porušenie ustanovenia §129 ods.3 v spojení s ustanovením §128 ods.1 písm. b), c) a h) ZoCP a §125c ods.1 v spojení s §127ods.4 ZoCP, rozhodnutím ODT -10890-4/2010 z 30.05.2011, právoplatným 18.07.2011. Týmto rozhodnutím NBS mu zakázala predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže NBS takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala. NBS na základe získaných poznatkov o činnosti Družstva, ako aj Obchodníka s CP, podala dňa 27.07.2010 orgánom činným v trestnom konaní oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Podľa uznesenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, vyšetrovateľa odboru boja proti korupcii č. k. ČVS:PPZ-153/BPK-B-2010 zo 16. 11. 2010, bolo dňa 10.08.2010 začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Aplikujúc ust. čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, § 1, § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov a § 127 ods. 2 a § 128 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch na vykonaných dokazovaním zistený skutkový stav veci, súd prvého stupňa dospel k záveru, že podanému návrhu nie je možné vyhovieť. Podľa prvostupňového súdu navrhovateľka v konaní nepreukázala nesprávny úradný postup NBS vo vzťahu k Družstvu, práve naopak, v konaní bolo preukázané, že NBS až od účinnosti zák. č. 566/2001 Z.z. od 01. 06. 2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt, Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. NBS preto nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ust. zák. č. 566/1992 Zb., zák. č. 566/2001 a zák. č. 747/2004 Z.z.

Zároveň prvostupňový súd vyslovil názor, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Poukázal pritom na ustálenú súdnu judikatúru, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cz 110/84 (publikovaného Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87), ktorá je s poukazom na závery rozsudku NS SR z 31.05.2006, sp. zn. 4Cdo 199/2005, naďalej aplikovateľná a rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25 Cdo 1404/2004, v zmysle ktorých nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody.

Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. 04. 2011, sp. zn. 3K/95/2010 mal pritom súd za preukázané, že na majetok Družstva ako úpadcu bol vyhlásený konkurz a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie si svojich pohľadávok voči Družstvu v zákonnej lehote. Navrhovateľka si pohľadávku, ktorú mala voči Družstvu titulom vyrovnacieho podielu, prihlásila v prebiehajúcom konkurznom konaní, avšak táto bola v celom rozsahu popretá správcom konkurznej podstaty a následne navrhovateľkou uplatnená incidenčnou žalobou, o ktorej konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené. Vzhľadom na uvedené považoval súd prvého stupňa žalobu za predčasne podanú. V tejto súvislosti tiež poukázal na to, že navrhovateľka ako bývalý člen družstva, ktorý sa stane v dôsledku družstvom nevyplatených finančných prostriedkov veriteľom družstva, si svoje nároky na náhradu škody môže

uplatniť v zmysle ustanovenia §243a ods. 4 Obchodného zákonníka za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ustanovenia §244 Obchodného zákonníka. Existencia pohľadávky navrhovateľky na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom Družstva preto podľa súdu vylučuje možnosť, aby sa navrhovateľka domáhala náhrady škody voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by sa bez svojej viny bezúspešne domáhala náhrady škody voči subjektom Družstva.

V danom prípade za právne relevantný označil súd prvého stupňa prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla NBS dopustiť zanedbaním dohľadu len vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Len v priamej príčinnej súvislosti s takýmto nesprávnym úradným postupom by mohlo dôjsť k vzniku škody na strane navrhovateľky. Navrhovateľka poukázala, že škoda jej vznikla aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu zo strany NBS nad činnosťou Obchodníka s CP, pričom uviedol, že Družstvo poskytovalo finančné prostriedky potom, ako ich získalo od navrhovateľky OCP na základe zmluvy o riadení portfólia. Medzi Družstvom a OCP tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci zmluvy povinní plniť z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že OCP si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojej pohľadávky nedomohlo voči OCP titulom nároku vyplývajúcim zo zmluvy, bolo by možné (teoreticky) dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad OCP. Podľa súdu v priamej príčinnej súvislosti s prípadným preukázaným nesprávnym úradným postupom nad dohliadaným subjektom - Obchodníkom s CP mohla vzniknúť škoda len na strane Družstva, čo je však subjekt odlišný od navrhovateľky. Z vyššie uvedených dôvodov je prípadný nesprávny úradný postup NBS vyplývajúci z dohľadu nad OCP označil v danom prípade právne irelevantný, pretože na strane navrhovateľky nedošlo k vzniku škody v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad OCP, preto sa súd takýmto prípadným nesprávnym úradným postupom ani nezaoberal. Prvostupňový súd uzavrel, že v konaní nebolo preukázané, že by odporca nesprávne úradne postupoval tým, že riadne nevykonával bankový dohľad nad uvedenými subjektmi. Súd sa priklonil k názoru odporcu, že Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s ustanoveniami § 125 až 128 ZoCP. V súlade s uvedenými stanovami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP), t.j. či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o riadení portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyť výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP). NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. NBS až od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície.

Súd zároveň konštatoval, že štát nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami družstva a Obchodným zákonníkom. Navrhovateľka ako člen Družstva (podnikateľského subjektu) neinvestovala predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemal žiaden vplyv, ale práve naopak členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a Stanov PDSI. Navrhovateľka nepreukázala, že počas členstva v Družstve realizovala svoje oprávnenia vyplývajúce z členstva tak, že by aktívne zasahovala do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva.

Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred súdnym dvorom Európskej únie súd prvého stupňa zamietol s odôvodnením, že verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 2003/71/ES- smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, na znenie ktorej sa odvolávala

navrhovateľka vo svojom procesnom návrhu. Alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré je možné zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt, začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 08. 06. 2011 o správcach alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009, (EÚ) č. 1095/2010. Podľa prvostupňového súdu preto rozhodnutie Súdneho dvora EÚ o navrhovateľkou položených otázkach nie je nevyhnutné pre meritórne rozhodnutie veci. Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ prvostupňový súd zamietol aj z dôvodu, že nie je súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože si ich neuplatnil a v konaní mu ani žiadne trovy nevznikli.

Proti výroku rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh vo veci samej, podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, ktorým z odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. b), c), d) a f) O.s.p. žiadal prvostupňový rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že súd odporcovi uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu škody v sume 4.914,72 Eur s príslušenstvom, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prvostupňovému súdu vytkla, že pri rozhodovaní nezohľadnil skutočnosť, že NBS nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Opätovne poukázala na to, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie NBS ako orgánu dohľadu a nemohla predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa NBS len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval a postup NBS bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoliehal. Postup odporcu označila za svojvoľný, resp. arbitrárny v neprospech každého, kto sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoliehal. Argument odporcu, o upozornení Družstva, že vykonáva dohľad nad jeho činnosťou ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, posúdila ako úplne irelevantný, nakoľko nemohla mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť a nesúhlasila so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností NBS spočívajúcim v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľka považovala záver súdu prvého stupňa, že sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebola "bdelá" s tým, že jej nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani OCP, ktorými mohla zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami porušujúci subjekt donútiť k dodržiavaniu zákona. V ďalšom uviedla, že povinnosťou NBS podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1. mája 2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS, napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak - preto mala NBS zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný NBS) a OCP.

Povinný zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľky. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka Ing. I. P., Csc., preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovitosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného

emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil OCP, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom. NBS sa po zistení o rizikovitosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, Ing. Libor Červenka, vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Odvolateľka poukázala ďalej na to, že NBS naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a. s. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že NBS vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 Eur, NBS nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a fahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu mu banka svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Navrhovateľka tiež poukázala na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 Národnou bankou Slovenska.

Navrhovateľka v odvolaní ďalej uviedla, že NBS rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18. júla 2011 zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že NBS ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti. Údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31. decembru 2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak NBS voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011 (zakázom činnosti). Uviedol, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásili svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu. Súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. apríla 2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť aj napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu - preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľka doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť s tým, že ani zák. č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že zodpovednosť štátu, občianskoprávna zodpovednosť, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Uviedol, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20. augusta 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky,

celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti NBS, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným odporcom, a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Namietla, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p., a to s poukazom na uznesenie NS SR zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6 MCdo 11/2010.

Odporca sa k odvolaniu vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 17. 07. 2014, ktorým žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že prvostupňový súd v prejednávanej veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu (navrhnuté navrhovateľkou), riadne zabezpečil dôkazné listiny aj z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach a zároveň mal k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedol, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľky, a preto jej tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae je účelové. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že navrhovateľka sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba odďaľujú vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje s tým, že navrhovateľka nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodala žiadny návrh proti členom predstavenstva, ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Podľa neho kompetencie NBS pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z článku 2 ods. 2 Ústavy SR s tým, že NBS postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá zakotvené ustanoveniami zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že navrhovateľka mohla požiadať NBS o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom a muselo jej byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že NBS môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom, a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu a až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1. júna 2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla NBS dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1. januára 2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z. z. a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície a informácie a podklady, ktoré má NBS zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Poukázal tiež na skutočnosť, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať, nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b) Zákona

o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov, a preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Odporca uviedol, že NBS mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, a to, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ust. § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie NBS nepotvrdzovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 Zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že vo vzťahu k Družstvu bola NBS nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, pričom sa nedopustila žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo/4968/2009 odporca uviedol, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci a z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ust. § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní a preto zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť, a preto musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu, ktoré musia byť splnené súčasne. Uviedol, že skutočná existencia pohľadávky navrhovateľky a jej výška voči Družstvu sa bude zisťovať v rámci incidenčných súdnych konaní, pokiaľ ich správca konkurznej podstaty Družstva neuzná skôr a až následne, ak pohľadávka navrhovateľky voči Družstvu nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže navrhovateľke vzniknúť škoda. K námietke navrhovateľky, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach ani jeden a pol roka od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14. septembra 2011, kde správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve a pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. Zároveň uviedol, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo s tým, že v súlade s ust. § 121 O. s. p., netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti s tým, že z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 1Obo/283/2006 vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať, pričom odporcovi je známe, že na Okresnom súde Bratislava I sú proti nemu vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe, pričom vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nebolo navrhovateľkou podané dôvodne.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa na základe dokazovania vykonaného v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) správne ustálil, že navrhovateľka v konaní nepreukázala nesprávny úradný postup zo strany NBS pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom

súd prvého stupňa v súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 46/05, I. ÚS 352/6, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08) zodpovedal účastníkmi konania nastolené otázky, ktoré majú rozhodný význam pre posúdenie veci samej, a s ktorým sa stotožňuje aj súd druhého stupňa.

V danom prípade nebola spornou skutočnosť, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt; sporným bol rozsah tohto dohľadu. Zohľadniť treba pritom fakt, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z. z.), teda až od 1. 6. 2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Z uvedeného potom vyplýva, že aj NBS mohla až od 01. 06. 2010 dohliadať na to, či Družstvo dodržiava schválený prospekt investície. Rovnako aj povinnosť aktualizovať prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01. 01. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zák. č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z. z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z. z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov ako napr. správčovské spoločnosti pre kolektívne investovanie). Neexistujúce povinnosti Družstva preto nemohli byť ani predmetom kontroly NBS. Navrhovateľka sa tiež mylne domnieva, že NBS vykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva. Podľa platnej právnej úpravy NBS mohla kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z. z. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z. z. v znení platnom do 21. 7. 2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z. z. účinným dňa 22. 7. 2013). Ak si toho navrhovateľka vedomá nebola, nemožno to pričítať na ľarchu NBS v zmysle zásady vigilanti bus iura non excusat (neznalosť zákona neospravedľuje). To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľky, podľa ktorej o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemala vedomosť.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky o povinnosti NBS v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani NBS z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností NBS. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup NBS iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľky, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľka vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť NBS pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a OCP vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že OCP obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, a ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c) Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient OCP využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľka si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi s tým, že až do rozhodnutia NBS zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala OCP

povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady NBS zo dňa 1. marca 2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú NBS. Činnosť Družstva, ktorého bola navrhovateľka v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť OCP voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči žalobcovi .

Odhliadnuc aj od aktívneho prístupu NBS k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila OCP pokutu vo výške 16.596,96 euro, kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou NBS, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 euro a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010 odobrala OCP povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd sa nepovažuje za dôvodnú ani námietku navrhovateľky o nedostatočných opatreniach NBS na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení OCP pri činnosti voči Družstvu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v takom pochybení v postupe NBS, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci; hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť len v obsahu rozhodnutí NBS, keďže za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

S poukazom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v prejednávanej veci nebol preukázaný základný predpoklad pre založenie objektívneho zodpovednostného vzťahu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci (§ 9 uvedeného zákona).

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazovala navrhovateľka, jej interpretácia je nesprávna a zavádzajúca. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškaní. Okrem toho Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného, ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Z označeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR teda vyplýva, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, a po druhé to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky navrhovateľky nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa aj v tom, že žaloba bola podaná predčasne.

Odvolací súd sa napokon nestotožnil ani s odvolacou námietkou týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý podľa navrhovateľky na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom. Z obsahu zápisnice z pojednávania konaného dňa 13. mája 2014 totiž vyplýva, že konajúci súd po otvorení pojednávania riadne oboznámil účastníkov konania s dovtedy vykonaným dokazovaním a obsahom spisu (§ 119 ods. 2 O.s.p.).

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnil.

Uznesením zo dňa 25. júna 2014, č. k. 15C/194/2011-224 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní od doručenia uznesenia súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20 Eur, podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Navrhovateľka v zákonnej lehote napadla uvedené uznesenie odvolaním, ktorým žiadala, aby odvolací súd z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia predmetné uznesenie zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. S odkazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zák. o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 01. 10. 2012 a ust. § 18ca zák. o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01. 10. 2012 navrhovateľka uviedla, že predmetné konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci sa začalo pred 01. októbrom 2012, a preto sa naň vzťahuje vecné oslobodenie od súdnych poplatkov týkajúce sa všetkých položiek Sadzobníka súdnych poplatkov. V odvolaní poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v skutkovo a právne totožnej veci sp. zn. 4Co/128/2014.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania vec prejednal podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní veci dospel k záveru, že ani odvolanie navrhovateľky voči uzneseniu, ktorým jej bola uložená poplatková povinnosť za odvolanie proti meritórnemu rozhodnutiu, nie je dôvodným.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 31. 08. 2014 (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“) súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá a druhá zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti,

poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 Eur.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne a v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 31. 08. 2014 uložil navrhovateľke poplatkovú povinnosť vo výške 20 Eur za odvolanie podané voči meritórnemu rozhodnutiu dňa 19. 06. 2014.

Uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že v čase podania odvolania, ktorý je rozhodným pre vznik poplatkovej povinnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. o súdnych poplatkoch, bola zákonom stanovená poplatková povinnosť aj v prípade konania o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci (do 30. 09. 2012 vecne oslobodeného od súdnych poplatkov), a to položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa súdny poplatok zo žaloby iniciujúcej takéto konanie platí vo výške 20 Eur. Podľa § 6 ods. 2 veta druhá zák. o súdnych poplatkoch sa preto v rovnakej výške platí aj súdny poplatok za odvolanie proti meritórnemu rozhodnutiu v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom verejnej moci. Na uvedenom závere nič nemení ani prechodné ust. § 18ca zák. o súdnych poplatkoch, na ktoré poukazovala navrhovateľka, nakoľko odvolanie ako poplatkový úkon za odvolacie konanie bolo navrhovateľkou podané dňa 19. 06. 2014, t. j. nejednalo sa ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. aj uznesenie, ktorým bola navrhovateľke uložená poplatková povinnosť za odvolanie voči meritórnemu rozhodnutiu.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.